

Príloha k čiaske 4/1996
Spravodajcu ÚGKK SR

KATASTRÁLNY BULLETIN

číslo 4/1996

Katastrálny bulletin

číslo 4/1996

Schválil predseda redakčnej rady Katastrálneho bulletinu
JUDr. Juraj Macko dňa 2.10.1996 č. LP-3229/1996.

Otázka č. 1:

Z akých zdrojov sa hradia náklady na zabezpečenie činnosti komisie na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim?

Odpoveď:

Náklady na zabezpečenie činnosti komisie na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len „komisia“) sa hradia z týchto zdrojov:

- zo štátneho rozpočtu podľa vládou schváleného harmonogramu na návrh ÚGKK SR a MP SR (§ 10 ods. 1 zákona),
- z príspevkov účastníkov konania (§ 10 ods. 2 a 3 zákona),
- z príspevkov Slovenského pozemkového fondu, a to jednak dobrovoľne, a to z titulu, že bol zriadený najmä preto, aby napomohol usporiadaniu pozemkového vlastníctva, jednak v zastúpení vlastníkov, ktorí nie sú známi alebo nie je známe miesto ich trvalého pobytu alebo sídlo (§ 7 ods. 1 posledná veta zákona; § 10 ods. 4 a 6 zákona),
- z rozpočtu obce (§ 4 ods. 5 zákona).

Otázka č. 2:

Aký je postup správneho orgánu pri vyberaní príspevkov podľa § 10 zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom?

Odpoveď:

Príspevky vyberá správny orgán a použije ich na účely konania v súlade s § 10 ods. 5 zákona, pričom najmenej 50 % týchto prostriedkov poskytne

obci na zabezpečenie činnosti komisie.

V súlade s rozpočtovými pravidlami, vybrané príspevky plynú do príjmov štátneho rozpočtu, teda na príjmové účty krajských/okresných úradov a tieto by zo svojho výdavkového účtu (teda zo štátneho rozpočtu) poskytovali vo forme transferov do rozpočtov obcí peňažné prostriedky vo výške uloženej zákonom (najmenej 50 % z vybraných príspevkov), na zabezpečenie činnosti komisií.

Krajský úrad z týchto prostriedkov zabezpečuje zostavenie návrhu registra obnovennej evidencie pozemkov podľa § 6 ods. 2 zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a rozdelí ich okresným úradom.

Zriadenie nových čísiel účtov na vyberanie príspevkov podľa § 10 zákona nie je nevyhnutné; v prípade, ak sa neotvorí osobitný bankový účet na vyberanie príspevkov, je nutné tieto viesť v analytickej evidencii.

Príspevky podľa § 10 zákona vzhľadom na ich výšku sa môžu vyberať poštovou poukážkou, v hotovosti do pokladnice, prípadne prevodom z účtu SPF.

Povinnosť úhrady príspevku vzniká zo zákona.

Otázka č. 3:

Kedy sa majú vyberať príspevky podľa § 10 zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom?

Odpoveď:

Splatnosť príspevku bude závisieť od konkrétnych podmienok.

Príspevok podľa § 10 ods. 2 zákona je splatný „účastníkom konania“. Účastníci konania, t.j. osoby, o pozemkoch ktorých sa bude konať, budú definitívne jasní až po prerokovaní námietok podľa § 7 zákona; to by mal byť moment splatnosti príspevku.

Príspevok podľa § 10 ods. 3 zákona je splatný „vlastníkom“.

Účastník konania sa podľa zákona stane vlastníkom schválením registra; to by mal byť moment splatnosti príspevku.

Vzhľadom na to, že konanie o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim začína z úradnej povinnosti:

- správny orgán musí na zaplatenie príspevku vyzvať,
- omeškanie s platením príspevku nezakladá právo správneho orgánu vylúčiť

pozemky účastníka z konania,
- vymáhanie príspevku nie je možné režimom ustanoveným zákonom NR SR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, ale len súdnou cestou.

Otázka č. 4

Kto je povinný uhradiť príspevok podľa § 10 zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a od čoho závisí jeho výška?

Odpoveď:

Uhradiť príspevok podľa § 10 zákona je povinný každý účastník konania, ktorého vlastníctvo k pozemkom bude preukázané.

Paušálna suma je 100 Sk pre každého účastníka konania podľa § 10 ods. 2 zákona.

Výška ďalšej sumy (§ 10 ods. 3 zákona) bude závisieť od polohy, druhu a výmery pozemkov.

Z hľadiska polohy pozemkov je dôležité, či sa predmetné pozemky nachádzajú v zastavanom území obce (§ 10 ods. 3 písm. b)) alebo mimo neho (§ 10 ods. 3 písm. a)).

Z hľadiska druhu pozemkov je rozhodujúce či ide o „poľnohospodársky pozemok“ (§ 2 ods. 1 zákona SNR č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu), „lesný pozemok“ (§ 2 zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov), „stavebný pozemok“ (§ 6 vyhlášky č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) alebo „pozemok, ktorý sa nachádza v zastavanom území obce“ (§ 5 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 19/1993 Z. z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov).

Z hľadiska výmery pozemkov sa ďalšia suma vo výške 100 Sk bude uhrádzať za každých začatých 5000 m² poľnohospodárskych pozemkov alebo výmeru väčšiu ako 5000 m² lesných pozemkov mimo zastavaného územia obce; za každých začatých 400 m² stavebných pozemkov alebo pozemkov majúcich výmeru väčšiu ako 400 m² v zastavanom území obce.

K vyššie uvedenému zdôrazňujeme, že ďalšia suma sa bude vyberať zo súčtu výmer všetkých pozemkov účastníka konania v jednom katastrálnom území, ak sú splnené kritériá uvedené v predchádzajúcom odseku.

Otázka č. 5:

Čo je vydržanie v súvislosti s § 11 zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a kto a čom môže rozhodnúť?

Odpoveď:

Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva ex lege (príp. aj ďalších práv), pri splnení zákonom požadovaných predpokladov:

a) spôsobilý predmet vydržania;

môže ním byť každá vec v právnom zmysle, ktorá môže byť predmetom vlastníctva (ideálny spoluvlastnícky podiel), s výnimkou vecí, ktoré môžu byť predmetom vlastníctva iba štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125 ods. 2 Občianskeho zákonníka);

b) oprávnená držba nadobúdateľa veci podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka;

c) držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej lehoty (u nehnuteľností 10 rokov);

do plynutia tejto doby sa započítava aj doba oprávnenej držby právneho predchodcu (§ 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka); ak dôjde k prerušeniu vydržacej doby (držiteľ prestal byť dobromyseľný, že mu vec patrí), v takomto prípade začína plynúť nová vydržacia doba;

pre započítanie uplynulých dôb do nepretržitej vydržacej doby sú významné dve intertemporálne ustanovenia, a to jednak § 865 ods. 3 v súvislosti s novelou č. 131/1982 Zb. (umožňujúce občanovi započítať aj čas pred 1.4.1964, so súčasným odkladom možnosti vydržania až od 1.4.1984), jednak § 872 ods. 6 v súvislosti s novelou č. 509/1991 Zb. (umožňujúce oprávnenej osobe, aby v prípade vydržania pozemku započítala čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred 1.1.1992);

pričom prekážkou vydržania nie je, ak pozemok bol v užívaní poľnohospodárskej organizácie alebo lesnej organizácie alebo ak je pozemok v čase podania návrhu v nájme a podáva sa komisii;

d) držba musí byť po celú dobu nerušená;

e) držba musí byť dobromyseľná;

f) musí byť preukázaný titul nadobudnutia (o čom svedčí dlhotrvajúca, nepretržitá a nerušená držba).

Výsledkom splnenia všetkých zákonom požadovaných predpokladov vydržania je nadobudnutie vlastníckeho práva k veci vydržiteľom, a to okamihom

